

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος MIR-655DG	Τίτλος Μαθήματος Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Νότια Ανατολική Μεσόγειος	Πιστωτικές Μονάδες ECTS 10
Προαπαιτούμενα Μαθήματος Κανένα	Τμήμα Πολιτικών Επιστημών και Διακυβέρνησης	Εξάμηνο Χειμερινό/Εαρινό
Τύπος Μαθήματος Επιλογής	Γνωστικό Πεδίο Σπουδές Ανατολικής Μεσογείου	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνικά
Επίπεδο Σπουδών 2 ^{ος} Κύκλος	Διδάσκων Δρ Γιώργος Χαραλάμπους και Δρ Χριστίνα Ιωάννου	Έτος Σπουδών 2 ^ο
Μέθοδος Διδασκαλίας Εξ Αποστάσεως	Πρακτική Άσκηση Δ/Ι	Συναπαιτούμενα Μαθήματος Δ/Ι

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι:

Το μάθημα στοχεύει στην παροχή εξειδικευμένης γνώσης για τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Νότιας-Ανατολικής Μεσογείου, στους φοιτητές των Διεθνών Σχέσεων. Ουσιαστικά, το μάθημα παρέχει την ευκαιρία να εφαρμοστεί εμπειρικά, η θεωρητική επεξεργασία βάσει την πολιτική επιστήμη, την πολιτική κοινωνιολογία και τις διεθνείς σχέσεις. Το μάθημα χρησιμοποιεί σχετικά εργαλεία, έννοιες και θεωρίες και με αναφορά σε πρόσφατα συμβάντα και ερωτήματα σε μια περιοχή που λαμβάνει αυξανόμενη προσοχή. Με την εξέταση των σχέσεων και των διασυνδέσεων ΕΕ-Νοτιοανατολικής Μεσογείου, ο στόχος του μαθήματος έγκειται σε μεγάλο βαθμό στην παροχή μιας βαθύτερης γνώσης για τη Νοτιοανατολική Μεσόγειο και μια εισαγωγή στο διάλογο μεταξύ διεθνών σχέσεων και Ευρωπαϊκών Σπουδών. Οι στόχοι του μαθήματος αφορούν όλες τις πτυχές της σχέσεις ΕΕ-Νοτιοανατολικής Μεσογείου, συμπεριλαμβανομένης της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ, του παρεμβατικού ρόλου άλλων μεγάλων δυνάμεων όπως η Ρωσία και οι ΗΠΑ, κοινωνικά και πολιτιστικά ζητήματα, την εσωτερική πολιτική Ανατολικών Μεσογειακών κρατών-μελών, και τις προκλήσεις στην εν λόγω σχέση που έχουν ανακύψει πρόσφατα, όπως η οικονομική κρίση, η μετανάστευση, οι στρατιωτικές συγκρούσεις και οι συζητήσεις γύρω από τη ροή φυσικού αερίου στην ΕΕ.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Να κατανοούν και να εξηγούν τη σημασία των σχέσεων ΕΕ Ανατολικής Μεσογείου για τις σύγχρονες υποθέσεις και τις εξελίξεις τόσο στην Ανατολική Μεσόγειο όσο και στην ευρύτερη ΕΕ.
- Να αξιολογούν τη στρατηγική που έχουν διαμορφώσει οι ελίτ της ΕΕ όσον αφορά την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.
- Να επιδεικνύουν εξοικείωση με συζητήσεις πολιτικής στην Ανατολική Μεσόγειο, που αφορούν ποικίλα κοινωνικά, οικονομικά, στρατιωτικά και άλλα θέματα.
- Να εκθέσουν γνώσεις για την εσωτερική πολιτική της Ιταλίας, Ελλάδας και Κύπρου, συμπεριλαμβανομένων των τροχιών τους εντός της ΕΕ.
- Να συζητήσουν κριτικά τον ρόλο των μεγάλων δυνάμεων και τη φύση του ανταγωνισμού για την ηγεμονία στην Ανατολική Μεσόγειο.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

- Η ΕΕ και η Ανατολική Μεσόγειος: Μια εισαγωγή μέσω της θεωρίας
- Οι διευρύνσεις της ΕΕ στην Νότια-Ανατολική Μεσόγειο.
- Η εγχώρια πολιτική των Νότιων-Ανατολικών Μεσογειακών Κρατών-Μελών: Ιταλία, Ελλάδα, Κύπρος.
- Ο Εξευρωπαϊσμός των Νότιων-Ανατολικών Μεσογειακών Κρατών-Μελών: Ιταλία, Ελλάδα, Κύπρος
- Η τρέχουσα πολιτική στις Νότιες Ευρωπαϊκές χώρες: Πολλαπλές κρίσεις;
- Η πολιτισμική διάσταση στην Νότια-Ανατολική Μεσογειακή περιοχή της ΕΕ.
- Η Ευρωπαϊκής Πολιτική Γειτονίας και η Ανατολική Μεσόγειος.
- Η ΕΕ, το ΝΑΤΟ και η Ρωσία στην Νότια-Ανατολική Μεσόγειο: Μεγάλες Δυνάμεις και Ηγεμονίας.
- Η μεταναστευτική κρίση και οι σχέσεις μεταξύ ΕΕ και Νότιας-Ανατολικής Μεσογείου.

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διαλέξεις (συμπεριλαμβανομένων και δύο διαλέξεων από διοικητικούς λειτουργούς), Συζήτηση στην τάξη

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Συμμετοχή, Εργασία, Τελική Εξέταση

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Ενδεικτικά παραδείγματα βασικών κειμένων:

- Tagliapietra, S. (2017) Energy Scenarios & Policy Volume III: The Politics and Economics of Eastern Mediterranean Gas. Claeys and Casteels.
- Ehteshami, A. and Mohammadi, A. (2018) Re-imagining Mediterranean Geopolitics: The Role of Eight Key Powers. Instituto Affair Internazionali, Medreset Papers.
- Blockman, S. (2017) The Obsolescence of the European Neighbourhood Policy. CEPS.
- Gstöhl, S. and Schunz, S. (eds.) (2016) Theorizing the European Neighbourhood Policy. Routledge.
- Charalambous, Giorgos (2014) Political Culture and Behaviour in Cyprus during the Crisis. Nicosia Peace Research Institute Oslo, Cyprus Centre.
- Bouris, D. and Schumacher, T. (2016) (eds) The Revised European Neighbourhood Policy: Continuity and Change in EU Foreign Policy. Routledge.
- Triantafyllidou, A. and Modood, T. (eds.) (2017) The Problem of Religious Diversity: European Challenges, Eastern Approaches. Edinburgh University Press.
- Triantafyllidou, A., Gropas, R. and Kouki, H.) (2013) The Greek Crisis and European Modernity. Palgrave, published on 4 September 2013.
- Strangio, D. and Scancetta, G. (eds.) (2015) Italy in a European Context: Research in Business, Economics, and the Environment. Palgrave
- Bindi, F. (2011) Italy and the European Union. Brookings Institution Press.
- Sepos, A. (2008) The Europeanization of Cyprus: Polity, Politics and Policies. Palgrave.
- Featherstone, K. and Kazamias, G. (eds) (2001), Europeanization and the Southern Periphery. Frank Cass.
- Demmelhuber, Th. (2006) ‘The Euro-Mediterranean Space as an Imagined (Geo) political, Economic and Cultural Entity’, ZEI Discussion Paper C159. Bonn: Zentrum fur Europäische Integrationsforschung, http://www.zei.de/download/zei_dp/dp_c159Demmelhuber.pdf.
- Xenakis, D and Chrysochoou, D. (2001) The Emerging Euro-Mediterranean System. Manchester and New York: Manchester University Press.
- Braudel, F. (1990) Η Μεσόγειος: Ο Χώρος και η Ιστορία (Αθήνα: Εκδόσεις Αλεξάνδρεια).
- Τζιάρρας, Ζ. (2020) Διεθνής Πολιτική στην Ανατολική Μεσόγειο (Αθήνα: Παπαζήση).

- Roudi Baroudi, Debra Cagan και Sasha Toperich (2020) Διαφωνίες θαλάσσιων συνόρων στην Ανατολική Μεσόγειο: Ο Δρόμος προς την Επίλυση. Transatlantic Leadership Network.
- Βαρουφάκης, Γ. (2014) Η γένεση της μνημονιακής Ελλάδας: Ένα χρονικό της κρίσης (Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg).
- Παπαδοπούλου, Δ.Β. και Μωυσίδης, Α. (2011) (επ.) Η κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών στην Ελλάδα : εργασία, εκπαίδευση, ταυτότητες (Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική).

Επιπλέον, ακαδημαϊκά, δημοσιογραφικά και άλλα άρθρα, καθ' ότι και βάσεις δεδομένων ή στοιχείων για τις επιμέρους θεματικές θα ανεβάζονται στην διαδικτυακή πλατφόρμα του μαθήματος και θα τυγχάνουν συζήτησης στην τάξη.